

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Šumice, okres Uherské Hradiště

Adresa: Šumice 113, 687 31 Bojkovice

Identifikátor školy: 600 124 436

Termín konání orientační inspekce: 19. - 22. únor 2002

Čj.	152-46/02-5049
Signatura	oo3cv114

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Šumice, okres Uherské Hradiště měla k 30. září 2001 230 žáků ve 12 třídách. Tato skutečnost odpovídá kapacitě uváděné v rozhodnutí zařazující zařízení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (vydané s čj. 2393/98-18).

Je školou bez právní subjektivity. Pracuje ve všech ročnících podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. V době kontroly neměla škola k dispozici jeho aktualizovanou verzi platnou od 1. 9. 1997.

Ředitel je ve funkci od roku 1990 jedním ředitelem. Kromě žáků ze Šumic do ní dojíždějí žáci z Rudic, Nezdenic a Záhorovic (celkem 43 žáci).

Orientační kontrola ČŠI byla zaměřena na hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a na hodnocení podmínek výuky v matematice na prvním stupni, jazyce českém na obou stupních školy a na druhém stupni v dějepise.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a matematika na prvním stupni

Časová dotace i náplň hodin obou sledovaných předmětů byla v souladu s přijatým vzdělávacím programem Základní škola. Úroveň zpracování tematických plánů byla různá, pro český jazyk v jedné V. třídě byl velmi povrchní, bez jasných cílů, pro matematiku v téže V. třídě byl zpracován podle obsahu učebnice. Plány jedné V. třídy nebyly předloženy vůbec. Ve všech předložených zcela chybělo rozplánování čtení a literární výchovy jako jedné ze složek předmětu. Plnění osnov v této složce se velmi těžko dalo vyčíst i ze zápisů v třídních knihách, které byly mnohdy redukovány na názvy přečtených článků. Tyto skutečnosti vypovídají o nesystematické práci metodického sdružení, které se plánování výuky věnuje minimálně.

Příprava na jednotlivé vyučovací jednotky se významně lišila v závislosti na osobnosti učitele, na zkušenostech, ale i na odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na prvním stupni. Vynikající příprava se projevila v II. třídě ve výuce jazyka českého zejména při procvičování tvrdých a měkkých souhlásek a pravopisu, ale i v hodinách čtení a psaní. Význam přípravy a plánování průběhu jednotlivých hodin byl podceněn zejména v V. třídě ve slohu, kdy stanovené cíle neodpovídaly zcela obsahu učiva, a v téže třídě v matematice, kde příprava byla zúžená na pouhý výběr příkladů pro numerické počítání. Plánování a příprava výuky byla průměrná.

Matematice i českému jazyku vyučovali v jedné V. třídě učitelé bez odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na prvním stupni základní školy, což se negativně projevilo již v přípravě, ale i volbě forem a metod práce. Stejně tak nebyly požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost splněny ve IV. třídě, kde se však tato skutečnost na kvalitě výuky projevila minimálně.

Třídy byly dostatečně veliké, vybavené starším, ale funkčním nábytkem. Stěny byly většinou vyzdobeny výtvarnými pracemi žáků a nástěnnými pomůckami pro výuku, lépe pro český jazyk. Vynikající, pro výuku podnětné, prostředí bylo vytvořeno zejména ve II. třídě množstvím i vlastnoručně vyrobených přehledů pro oba předměty (byly velmi efektivně používány). Pěkná výzdoba byla v I. třídě. Ve III. a IV. třídě visely obrazy spíše pro výuku českého jazyka, byly aktuální. V V. třídách bylo prostředí málo podnětné a estetické. Nástěnné obrazy pro český jazyk neodpovídaly zcela obsahu probíraného učiva, přehledy pro výuku

matematiky odpovídaly náplni probírané látky. V nejnižších ročnících bylo účelně využíváno dalších pomůcek (počítadla, karty s úkoly a příklady, kostky pro procvičení tvrdých a měkkých souhlásek, magnetické aplikace pro znázornění čísel apod.). Didaktická technika je k dispozici v dostatečném množství. Ve sledovaných hodinách byl využit pouze magnetofon pro opakování druhů souhlásek formou písničky.

V hodinách se střídáním činností a převahou volnějším forem práce byly zajištěny dobré psychohygienické podmínky. V V. třídách s převahou frontální práce však žáci celou hodinu seděli na místech a nebyly zařazeny žádné relaxační aktivity. Podmínky výuky byly velmi dobré.

Organizace a volba metod výuky se lišila v závislosti na úrovni přípravy. V matematice převládaly ve všech sledovaných hodinách frontální způsoby práce. Více činnostních metod i bohatší formy práce byly použity ve III. a IV. třídě. Použití kružítka jako nové pracovní pomůcky pro rýsování zvyšovalo zájem o učivo. Vhodně byly zařazeny i relaxační chvilky. V V. třídách však metody odpovídaly spíše způsobu výuky na vyšším stupni (převahou numerického počítání a řešení slovních úloh, zaměřené na kvantitu). Tomu odpovídala i struktura těchto hodin s malým podílem motivace. Efektivita některých částí hodin byla nižší.

V českém jazyce v V. třídě byla organizace výuky i volba metod podobná jako v matematice. Hodina slohu neměla cíl přiměřený obsahu učiva. Aktivitu měla převážně učitelka, žáci často jen jednoslovně doplňovali její věty nebo odpovídali na otázky. Pozitivem bylo vyhledávání adjektiv pro popis vlastností zvířat, které mělo rozvíjet slovní zásobu. Vynikající hodiny byly sledovány ve II. třídě, kde bylo velmi efektivním způsobem využito připravených pomůcek formou řady na sebe navazujících, pro žáky zajímavých, činností, většinou mimo lavice. V některých fázích hodiny se objevovaly i prvky dramatické výchovy. Projevovala se zde i snaha o samostatné aktivní učení a práci s chybou. Ve III. třídě velmi pěkně pracovali žáci s textem, v části věnované psaní však nebyl dáván dostatečný důraz na správnou polohu těla při psaní. Individuální tempo bylo zohledňováno, v řadě tříd byla připravena pro nejrychlejší práce navíc. Organizace, formy a metody výuky byly v matematice průměrné, v českém jazyce díky vynikající úrovni výuky v II. třídě velmi dobré. Celkově byla tato oblast hodnocena jako velmi dobrá.

Motivační přístupy učitelů se lišily velmi podobně jako přístup k plánování a výběru forem a metod práce. Ve II. třídě byla počáteční i průběžná motivace i hodnocení všech aktivit, používání pozitivních pobídek k posílení zájmu o učivo vynikající. V ostatních třídách většinou úvodní motivace spočívala v seznámení s cílem hodiny, krátkým úvodním rozhovorem, ve III. třídě zpěvem nebo říkankami, povídkami v kruhu. Průběžná motivace i hodnocení a slovní pobídky scházely hodinám v V. třídách. Zejména v hodinách matematiky byli žáci vedeni k vzájemné kontrole i sebekontrole. Individuální pomoc byla poskytována všem potřebným, velmi citlivě v geometrii ve III. třídě při konstrukčních úlohách. Frekvence známek v žákovských knížkách je nízká ve 4. a 5. ročníku zejména v matematice, v V. třídě i v českém jazyce.

Komunikativní dovednosti vyučujících byly na velmi dobré úrovni. S rozdílnou úspěšností se snažili ve většině hodin rozvíjet i komunikativní dovednosti žáků. Méně se to dařilo v matematice v 5. ročníku, v některých momentech i v I. třídě a V. třídě v hodině slohu, zejména vzhledem k nedůslednosti vyžadování odpovědi celou větou. Pozitivní snahou je odstranit silné vlivy místního nářečí při výuce a používání spisovného jazyka.

Osobnost žáků byla respektována, byl dán prostor pro vyjádření vlastních názorů, v V. třídě v hodině slohu i vlastních zážitků a zkušeností, čímž je rozvíjeno prostředí tolerance a důvěry. Pravidla chování žáci respektují. V I. třídě vzhledem k poněkud volnějším přístupům vyučující nejsou návyky na školní práci a dodržování pravidel chování zatím ještě zcela zvládnuty.

Komunikace a interakce byly na velmi dobré úrovni.

Úroveň výuky českého jazyka a matematiky na prvním stupni hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Český jazyk na druhém stupni

Kvalita výuky českého jazyka byla sledována ve všech ročnících tohoto stupně. Jedna z učitelek si podle školou přijatého učebního plánu zpracovala tematické plány pro všechny tři složky předmětu. Druhá vyučující si časovou představu o plnění osnov zapsala do obsahu užívaných učebnic. Při hospitační činnosti bylo poté zjištěno, že látka určená pro devátý ročník je probírána již v osmém ročníku (zápor). Navíc zápisy v třídních knihách jsou formulovány tak obecně (tvarosloví, skladba, všestranný jazykový rozbor a pod.), že nemohou být dostatečným dokladem o plnění osnov školou přijatého učebního plánu. Ani zápisy z jednání předmětové komise, která by měla koordinovat práci v jednotlivých ročnících, nesvědčí o tom, že se o této problematice hovořilo. Takovéto plánování a vedení dokumentace je nepromyšlené a nefunkční, spoléhá se na dlouholeté zkušenosti pedagogů, kteří struktuře české gramatiky učí opakovaně mnoho let.

Příprava vyučujících na jednotlivé hodiny byla výrazně ovlivněna jejich osobnostními předpoklady, u jedné zejména zkušenostmi, u druhé pozitivním naladěním pro práci s žáky. Byl brán zřetel na jedince se specifickými poruchami učení. Výukové cíle byly reálné a odpovídaly aktuálnímu stavu tříd. Celkově lze plánování a přípravu výuky českému jazyku na druhém stupni vzhledem k výše popsaným skutečnostem označit za průměrnou.

Předmětu vyučují dvě učitelky s předepsanou odborností a pedagogickou způsobilostí.

Výuka probíhá v kmenových učebnách vybavených většinou starším žákovským nábytkem. Třídy jsou dostatečně světlé, nejsou vyzdobeny téměř žádnými názornými pomůckami pro tento obor. Kabinet českého jazyka slouží zároveň jako pracovna pro několik pedagogů. Odborná a naučná literatura zastarává. Zcela chybějí poslední vydání Slovníku spisovné češtiny, soubor školního vydání Pravidel a Stručné mluvnice české (osnovy vyžadují, aby práci s nimi zvládl každý žák). Ve výuce jsou názorné pomůcky využívány minimálně. Počítačové programy (k dispozici v počítačové pracovně) jsou zaměřeny zejména na práci s dyslektiky. Pracuje se podle platných učebnic, alternativní zdroje informací jsou využívány při výuce sporadicky. Pozitivem školy je pěkná pracovna školní knihovny, vybavená soubory beletrie i jednotlivými tituly dětské literatury. Její prostorové podmínky umožňují výuku.

Přístup vyučujících byl vstřícný, trpělivý, pro psychické naladění žáka k práci pozitivní. Celkově byly podmínky výuky českého jazyka průměrné.

Stavba vyučovacích hodin byla klasická. V jazykových hodinách bylo dbáno na pravidelné procvičení pravopisu a všestranný jazykový rozbor. Do slohu jsou pravidelně zařazována mluvní cvičení rozvíjející schopnost žáka vyjádřit se samostatně k předem dané problematice. Učivo bylo předkládáno tak, že se postupně vytvářela struktura poznatků z českého jazyka. Skladba byla vyučována vztahovou metodou rozvíjející žákovo myšlení.

V užití metodice převažovala frontální výuka verbálního charakteru. V hodinách většinou chyběla pestrost a nápaditost, metody byly často stereotypní. Škola své žáky systematicky připravuje na faktografické požadavky přijímacího řízení středních škol. Nejvíce užívanou metodou byl řízený rozhovor a výklad, kromě mluvních cvičení ve slohu byl menší prostor věnován samostatnému vyjadřování žáků. Použité metody nezaměstnávaly dostatečně všechny žáky po celý vyučovací čas. Nutily je často být pouze pasivními objekty vzdělání, nebyly tedy dostatečně efektivní. Pozitivem byly ve slohu zejména úkoly rozvíjející slovní zásobu, bohužel

bez užití aktuálního dalšího zdroje, v němž by do budoucna měl žák umět informace hledat. Celkově byly organizace, formy a metody výuky hodnoceny jako průměrné.

Ve sledovaných hodinách učitelky respektovaly osobnosti jednotlivých žáků. Velmi málo je motivovaly na začátku i v průběhu práce. I při frontálně vedené výuce pracovaly s pochvalou a povzbuzením. Při poznávání nového poskytovaly přiměřenou pomoc, již méně si ve většině hodin splnění cílů ověřovaly zpětnou vazbou. V písemných projevech žáků se dobře pracovalo s chybou, bylo dbáno na opravy oprav žakovských cvičení a diktátů. Informovanost rodičů prostřednictvím známek v žakovských knížkách byla dostatečná. Oblast motivování a hodnocení byla velmi dobrá.

Vzájemná komunikace mezi žáky a učitelkami byla ve většině hodin založena na pěkných vztazích. Nebyly pozorovány žádné projevy nekázně. Výrazným negativem byla častá jednosměrnost komunikace mezi vyučujícími a žáky. Souhrnně byla oblast interakce a komunikace průměrná.

Vzhledem k výše popsaným skutečnostem hodnotí ČŠI celkově výuku českého jazyka jako průměrnou.

Dějepis

Výuka tohoto předmětu probíhá podle osnov přijatého učebního programu Základní škola. V souladu s ním je i časová týdenní dotace ve všech ročnících druhého stupně. Rozvržení učiva formou tematických plánů si zpracovává vyučující tohoto předmětu sama, konzultuje jeho obsah a mezipředmětové vztahy prostřednictvím předmětové komise, která zabezpečuje ve škole výuku dějepisu, zeměpisu a cizích jazyků. Plány jsou zpracovány pro celý cyklus druhého stupně. Vzhledem k časovým ztrátám, k nimž v průběhu školního roku dochází, není dostatečně pamatováno na hodiny opakování a časovou rezervu. Tento nedostatek se v době kontroly projevil v časovém skluzu realizace plánu v 8. ročníku.

Příprava jednotlivých hodin byla odborná a kreativní. Nechyběla zde analýza důležitosti sdělovaných fakt a zejména objasnění vztahů mezi nimi. Ve většině vyučovacích celků nebyla zanedbána ani příprava materiálního zajištění, paní učitelka si sama sestavovala textové materiály pro samostatnou a skupinovou práci, donášela do tříd další publikace k daným tématům. Koncepce výuky promýšlela spojení poznatků regionálních s dějinami národními, evropskými a světovými. Z tohoto pohledu lze oblast plánování a přípravy výuky dějepisu označit za vynikající.

Předmětu vyučuje učitelka s požadovanou pedagogickou a odbornou způsobilostí, má výrazný zájem o daný obor a dokáže pro něj nadchnout i žáky. Tato skutečnost má na výuku velmi pozitivní vliv.

Škola nemá specializovanou dějepisnou učebnu. Má kabinet, který slouží pro uložení pomůcek i dalším předmětům a je současně i pracovní výchovně poradkyně. Pozorované hodiny probíhaly s nenásilně užívanými klasickými názornými pomůckami i těmi, které si připravuje samotná vyučující. Zastaralé jsou užívané učebnice (kromě 7. ročníku). Pozitivem jsou nové dějepisné atlasy. Počítačové programy v hodinách využívány nebyly, z klasické didaktické techniky to byl gramofon. Atmosféra vyučovacích hodin byla ovlivněna klidným způsobem i zkušenostmi. Podmínky výuky byly velmi dobré.

Zvolené vyučovací postupy i struktura hodin byly koncipovány tak, aby byly probrány i procvičeny starší poznatky. Nové byly předávány ve většině hodin v přiměřené míře, pestrou metodikou. Frontální výuka, postavená na výkladu, byla prokládána jasně formulovanými problémovými otázkami. Při orientačním opakování žáci prokazovali pěkné znalosti i

dovednost spojovat fakta a vyvozovat závěry. Samostatná práce je učila vyhledávat poznatky v odborném textu učebnice, dějepisných atlasech, ale i v jiných publikacích. Pozitivem bylo následné vybízení k vlastnímu samostatnému vyjádření. Bylo dbáno na důkladné objasnění všech užívaných historických pojmů. Vycházelo se z poznatků, které žáci mají z exkurzí i běžného života. Organizace, formy a metody výuky byly velmi dobré.

Motivace na začátku vyučovacích hodin nechyběla, využívala přirozené zvědavosti dětí, vycházela z principů jejich her a vztahovala se k příslušným historickým událostem. Proces učení byl kladně ovlivňován užívanou pochvalou a povzbuzením. S eventuální chybou paní učitelka pracovala velmi trpělivě, dokud žáka návodnými otázkami nepřivedla k vyjasnění problému. ČŠI postrádala v hodinách individuální zkoušení, žáci byli známkou hodnoceni za testové úkoly. Četnost informací o prospěchu zapsaná v žákovských knížkách byla dostatečná. Oblast motivace a hodnocení byla velmi dobrá.

Vzájemné vztahy mezi učitelkou a žáky byly založeny na respektu, důvěře a úctě k odborným kvalitám. Ve většině tříd byla příznivá pracovní atmosféra. Negativem byla absence prostoru věnovanému rozvoji individuálních komunikativních dovedností žáků. Vyžadované odpovědi měly rozsah pouhé věty, či souvětí. Pouze v jedné hodině dějepisu byly pozorovány drobné projevy nekázně. Oblast interakce a komunikace je možno souhrnně hodnotit jako velmi dobrou.

Výuku dějepisu hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Plánování činnosti ve sledovaných předmětech je nesystematické, záleží na přístupu každého vyučujícího. Materiální podmínky dané školou jsou průměrné. Personální zajištění klade důraz na odbornost a zkušenosti. Pozorované formy a metody práce byly ve většině hodin klasické, práce nebyla vždy přiměřeně motivována. Rozvoj komunikativních dovedností je pěstován zejména ve slohu na druhém stupni. Chování žáků bylo velmi dobré. Celkově lze kvalitu vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnotit jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Ředitel se při stanovování koncepčních záměrů v minulých obdobích věnoval především materiálnímu zabezpečení chodu školy. V plánu pro tento školní rok má už větší pozornost věnovanou oblasti výchovně vzdělávací práce. Mezi jeho prioritami jsou i humanitní obory a národopis (soubor Dřínky). Takovéto úkoly vycházejí ze znalosti podmínek školy i regionu. Vedení školy vyhovělo požadavkům rodičovské veřejnosti a realizovaný učební plán ve sledované oblasti doplnilo o nepovinné předměty logopedická péče, literárně dramatická výchova, cvičení z českého jazyka a náboženství. Kontrolou zahajovacího výkazu školy k 30. 9. 2001 a rozvrhu hodin platného do 20. 2. 2002 bylo zjištěno, že v 7. až 9. ročnících je uvedeno a vyučováno pouze po jedné hodině volitelného předmětu týdně. Dotace byla věnována jiným předmětům. Tato skutečnost byla v průběhu kontroly uvedena do souladu s požadavky školou přijatého učebního plánu Základní škola.

Roční plán zpracovaný vedením školy obsahuje detailní přehled všech úkolů pro dané období 2001/2002. Konkrétně stanovené akce a zodpovědnost je navíc ještě v přehledné formě připomínána prostřednictvím nástěnky ve sborovně školy. Na vytváření jednotlivých cílů participují všichni členové sboru, ti mají zajistit zejména odbornost. Ředitel školy se spoléhá ve sledované oblasti na tři metodické orgány. Jejich činnost byla popsána v této inspekční zprávě u

kapitol věnovaných jednotlivým předmětům.

Škola má léty ověřenou organizační strukturu. Ta vymezuje rozdělení úkolů a kompetencí mezi oba členy vedení školy. Oblast humanitních oborů je svěřena zástupci ředitele. Organizační uspořádání vychází z potřeb a velikosti zařízení. Odborně se má opírat o metodické orgány. V čele školy není zabezpečena odbornost vedení prvního stupně. Ze zápisů jednání pedagogické rady, ani metodických orgánů nevyplývá, že by se tyto zabývaly kvalitou výuky, modernizací forem a metod práce. Hodně problémů je řešeno osobním jednáním s jednotlivými pracovníky.

Každodenní provoz školy se řídí rozvrhem hodin a přestávek. Ten byl v průběhu kontroly změněn a formálně uveden do souladu s platnými legislativními požadavky. Jeho sestavení determinuje návaznost dopravy dojíždějících žáků.

Vnitřní řád školy platný pro tento školní rok byl schválen až na pedagogické radě konané dne 23. 10. 2001. Obsahuje některá ustanovení, která se týkají chování žáků mimo školu nebo akcí jí pořádaných.

Informační systém je promyšlený, cílený jak k žákům, pracovníkům školy, tak i zákonným zástupcům. Jeho součástí jsou kromě standardních mechanismů i konzultace s rodiči.

Dokumentace školy je vedena na předepsaných tiskopisech, v zápisech jsou chyby administrativního charakteru, v rozporu s platnými předpisy je často uváděno označení tříd (např. třídní knihy V. A a IX. A). V katalogových listech a ve výkazech je veden nepovinný předmět náboženství, ten však není uveden a hodnocen na žádném vysvědčení vydaném školou za první pololetí školního roku 2001/2002. Výroční zpráva za školní rok 2000/2001 je zpracována dle osnovy dané zákonem, poskytuje dostatek informací o proběhlém školním roce. Některé skutečnosti jsou v ní uváděny mylně, nebo nepřesně (záměna čísla IZO a identifikátoru, jmenování statutárního zástupce). Nad rámec požadavků daných legislativou však uvádí některé osobní údaje týkající se pedagogů. V rozporu s platnou legislativou nebyla tato výroční zpráva projednána na poradě s pracovníky školy.

Život školy a výsledky práce v humanitních předmětech se v obci výrazně prezentují na řadě tradičních akcí (akademie, školní karneval, besídky). Literární práce žáků jsou uveřejňovány v Šumickém zpravodaji. Spolupráce se zřizovatelem je velmi dobrá, navzájem se snaží si vyjít vstříc.

Operativní řízení je zčásti delegováno na zástupce ředitele. Vychází z plánů práce. Oporu v závěrech kontroly zejména v oblasti přímé hospitační činnosti ve výuce nemá. Řeší spíše akutní situace a momentálně přicházející problémy. Vedení školy je velmi volné se snahou o demokratický přístup. Inicativě a tvořivosti pracovníků je dán maximální prostor, často však vedení spoléhá na odpovědnost jednotlivých učitelů. Přílišná důvěřivost k práci metodických orgánů se projevila negativně v jejich práci při plánování některých předmětů, zejména jazyka českého na prvním stupni. Velmi je podceňen motivační význam kontrolních mechanismů v oblasti výchovně vzdělávací práce, kde byly zaznamenány zásadní nedostatky v uplatňování výsledků kontrolní a hospitační činnosti.

Kritéria hodnocení jsou zpracována a všichni vyučující s nimi byli seznámeni. Zaměřena jsou především na zajištění chodu školy. Jedním z nich je i kvalita výchovně vzdělávací práce. Nedostatečné podklady o prováděných hospitacích však vypovídají o nesystematickém, povrchním a pouze formálním způsobu hodnocení tohoto významného kritéria.

Podporu vedení má další vzdělávání pedagogických pracovníků. Je zpracován rámcový plán i plán dalšího vzdělávání na školní rok formou přehledu akcí. Výroční zpráva o činnosti školy za minulý školní rok uvádí, že se pedagogové zúčastnili proškolení v oblasti recitace a dramatiky, dějepise, vedení knihoven, v matematice i v netradičních vyučovacích metodách.

System sebeevaluačních nástrojů není vypracován.

Plán kontrolní a hospitační činnosti je zpracován po měsících. Jednotlivá témata jsou zaměřena na organizaci, dokumentaci, materiálně technické zabezpečení chodu zařízení, tomu se také vedení nejvíce věnuje. V oblasti kontroly výchovně vzdělávací práce je zájem soustředěn zejména na integrované žáky a práci s nimi, na plnění minimálního preventivního programu a prevenci sociálně patologických jevů. Přímá hospitační činnost je plánována zvláště, zaměřená na prvním stupni na výuku matematiky a na druhém stupni na naukové předměty.

Praktické provádění hospitační činnosti je nesystematické, probíhá nahodile. Závěry z hospitací nejsou zobecňovány, rozbor s vyučujícími nejsou pravidelně prováděny. Způsob vedení dokumentace zůstává na libovůli učitelů. V kontrolované dokumentaci často zůstávají chyby. Proklamované kontrolní mechanismy nejsou realizovány.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Kvalita, rozsah a účelnost plánování má v daném zařízení výrazné rezervy zejména na úrovni jednotlivých metodických orgánů a i v práci některých vyučujících. Celkově se tato oblast jeví jako průměrná. Organizační uspořádání školy vychází ze zaběhnutého stereotypu, mnohdy jsou porušovány platné předpisy i metodická doporučení, je pouze vyhovující. Styl řízení hodně spoléhá na odborné kvality pracovníků, preferuje však pozitivní motivaci, je průměrný. Výrazné rezervy lze najít i v realizaci kontroly, je pouze vyhovující.

V souhrnu hodnotí ČŠI podmínky vzdělávání vzhledem ke sledovaným předmětům jako pouze vyhovující.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Kontrolou povinné dokumentace bylo zjištěno, že ve škole je vyučován nepovinný předmět náboženství. S vyučujícím není uzavřen pracovně právní vztah a není za svou práci ani z mzdových prostředků školství placen. Tím byl porušen § 27 odst. 1,2, § 32, §§ 232-239 zákona č. 126/1994 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. Nebyla ani uzavřena dohoda, již je možno ve smyslu zákona č. 218/1949 Sb., o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností státem, ve znění pozdějších předpisů, tuto výuku zajistit. Protože škola nemá právní subjektivitu, měla by iniciovat uvedení dané skutečnosti do souladu s platnou legislativou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zakládací listina Základní školy Šumice, opravená verze z 19. 2. 2002
- Zahajovací výkaz sledované školy V 3-01 k 30. 9. 2001
- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s čj. 2393/98-18 s účinností od 1. 9. 1999
- Výroční zpráva ředitele školy Šumice, okres Uherské Hradiště za školní rok 2000/2001
- Plán práce školy ve školním roce 2001/2002 (pro sledovanou ZŠ)
- Rozvrh hodin platný pro školní rok 2001/2002, platný do 20. 2. 2002

- Rozvrh hodin platný pro školní rok 2001/2002, platný od 21. 2. 2002
- Vnitřní řád pro žáky platný v kontrolovaném období
- Kontrolní a hospitační činnost – školní rok 2001/2002
- Individuální plány integrovaných žáků sledované školy
- Formulace koncepce sledované školy
- Zápisy z předmětových komisí sledovaných předmětů
- Tematické plány některých vyučujících sledovaných předmětů
- Zápisy z pedagogických rad a porad
- Výkazy a katalogové listy žáků platné pro školní rok 2001/2002
- Třídní knihy platné pro školní rok 2001/2002
- Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání vyučujících sledovaných předmětů
- Učební osnovy programu Základní škola čj. 16 847/96-2, se změnami po 1. 9. 1997
- Žákovské knížky, deníčky a sešity náhodně vybraných žáků
- Hospitační záznamy ředitele školy
- Hospitační záznamy členů inspekčního týmu

ZÁVĚR

Škola plní osnovy dané přijatým vzdělávacím programem. Kvalita práce ve sledovaných předmětech měla průměrnou až velmi dobrou úroveň. Odvýtela se od kreativity učitelů, jejich ochoty a zájmu. ČŠI setkávala jak se stereotypní výukou, tak i s prvky progresivními. Velmi dobré je odborné a pedagogické složení sboru. Stejně je možno hodnotit kladně i prostorové zabezpečení, méně již vybavení učebnicemi a pomůckami.

Značné rezervy mají učitelé v oblasti motivace a rozvoje žákovských komunikativních dovedností.

Ředitel školy pracuje ve funkci od r. 1990. V minulých letech se věnoval více stavebním změnám ve škole a ve spolupráci se zřizovatelem materiálně technickému zabezpečení prostor školy. Z poznatků inspekce vyplynulo, že současný způsob řízení se v oblasti výuky spoléhá na zodpovědnost jednotlivých pracovníků, není dostatečná kontrola a chyby vykazuje i samotná organizace práce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Pavla Koupilová

Pavla Koupilová, v. r.

Člen týmu

Mgr. Roman Hoza

Mgr. Roman Hoza, v. r.

V Kroměříži dne 4. března 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. 3. 2002

Razítko

Ředitel školy

Vrága, v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Odbor školství KÚ Zlínského kraje, Tř. T. Bati 3792, 762 69 Zlín	19. 3. 2002	152-80/02-5049
Zřizovatel: Obec Šumice, 687 31 Šumice 400,	19. 3. 2002	152-81/02-5049

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány